

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง เกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการประกวดหนังสือดีเด่นมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการผลิตหนังสือภาษาไทย ซึ่งประพันธ์และจัดทำภาพประกอบโดยคนไทย เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดทำหรือผลิตโดยสำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ในประเทศไทย ให้มีคุณภาพดี มีสารประโยชน์ และมีปริมาณทวีขึ้นเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน อันจะส่งผลดีต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่คนไทย และสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในปี ๒๕๖๙ จึงกำหนดเกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. หนังสือที่รับเข้าประกวด แบ่งเป็น ๙ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ หนังสือสารคดี ที่มีใช้หนังสือเรียนหรือมีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะจะให้เป็นหนังสือเรียน มี ๓ ด้าน ได้แก่

๑.๑.๑ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

๑.๑.๒ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม

๑.๑.๓ การท่องเที่ยว อาหาร ชีวประวัติ และอื่น ๆ

๑.๒ หนังสือนวนิยาย

๑.๓ หนังสือกวีนิพนธ์

๑.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น

๑.๕ หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ ๓ - ๖ ปี

๑.๖ หนังสือสำหรับเด็ก อายุ ๗ - ๑๒ ปี มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๖.๑ บันเทิงคดี

๑.๖.๒ สารคดี

๑.๗ หนังสือสำหรับวัยรุ่น อายุ ๑๓ - ๑๘ ปี มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑.๗.๑ บันเทิงคดี

๑.๗.๒ สารคดี

๑.๗.๓ ร้อยกรอง

๑.๘ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑.๘.๑ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก (อายุ ๗ - ๑๒ ปี)

๑.๘.๒ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป (อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป)

๑.๘.๓ การ์ตูนปกิณกะเชิงสร้างสรรค์

๑.๙ หนังสือสวยงาม มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๙.๑ สวยงามสำหรับเด็ก (อายุ ๓ - ๑๒ ปี)

๑.๙.๒ สวยงามทั่วไป (อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป)

๒. ผู้มีสิทธิส่งหนังสือเข้าประกวด ได้แก่ สำนักพิมพ์ ผู้ประพันธ์ ผู้จัดทำภาพประกอบ ผู้ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม ผู้จัดพิมพ์ โรงพิมพ์ ส่วนราชการ สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ

๓. คุณสมบัติของหนังสือที่จะส่งเข้าประกวด

๓.๑ คุณสมบัติทั่วไป

๓.๑.๑ เป็นหนังสือที่ผู้ประพันธ์ประพันธ์ขึ้นเอง และมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
 ๓.๑.๒ เป็นหนังสือที่พิมพ์โฆษณาเป็นเล่มครั้งแรก ระบุ “พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๘” ตีพิมพ์ชัดเจนไว้ในหนังสือ (ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นต้นไป หนังสือที่ส่งเข้าประกวดต้องระบุเลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (International Standard Book Number : ISBN)

๓.๑.๓ เป็นหนังสือภาษาไทยที่จัดทำหรือผลิตโดยผู้ประพันธ์ หรือสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ในประเทศไทย

๓.๑.๔ เป็นหนังสือที่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของลิขสิทธิ์ให้ส่งเข้าประกวดได้

๓.๒ คุณสมบัติเฉพาะ

๓.๒.๑ หนังสือสารคดี เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียวหรือหลายคน มีโครงเรื่องเดียวกัน หรือมีเนื้อหาทำนองเดียวกัน มีเนื้อเรื่องรวมภาพไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน้า (หนังสือขนาด ๑๖ หน้ายก) หรือ ๘๐ หน้า (หนังสือขนาด ๘ หน้ายก)

๓.๒.๒ หนังสือนวนิยาย เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียวและเป็นผลงานที่มีได้แปลหรือดัดแปลงงานประพันธ์ของผู้อื่น

๓.๒.๓ หนังสือกวีนิพนธ์ เป็นของผู้ประพันธ์คนเดียว มีเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ มีความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บท ตามลักษณะฉันทลักษณ์ไทย หากนำเรื่องที่ตีพิมพ์รวมเล่มมาแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด และระบุข้อมูลที่เผยแพร่ไว้ด้วย

๓.๒.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น เป็นหนังสือรวมผลงานเขียนของผู้ประพันธ์คนเดียว มีจำนวนเรื่อง ไม่น้อยกว่า ๘ เรื่อง จำนวนหน้าไม่น้อยกว่า ๘๐ หน้า (หนังสือขนาด ๑๖ หน้ายก) และไม่เคยตีพิมพ์รวมเล่มเป็นของตนเองคนเดียวก่อน อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด

๓.๒.๕ หนังสือสำหรับเด็กเล็ก อายุ ๓ - ๖ ปี เป็นหนังสือนิทานหรือหนังสือเสริมความรู้ที่มีเนื้อหา และหรือภาพประกอบเหมาะสมกับวัย เพื่อให้ความสนุกสนาน สร้างสรรค์จินตนาการ และสนับสนุนสุนทรียภาพแห่งการเรียนรู้

๓.๒.๖ หนังสือสำหรับเด็ก อายุ ๗ - ๑๒ ปี แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๒.๖.๑ บันเทิงคดี เป็นหนังสือที่ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เสริมสร้างความคิดและจินตนาการของเด็ก

๓.๒.๖.๒ สารคดี เป็นหนังสือที่สร้างเสริมความรู้ ความคิด และประสบการณ์

๓.๒.๗ หนังสือสำหรับวัยรุ่น อายุ ๑๓ - ๑๘ ปี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๓.๒.๗.๑ บันเทิงคดี เป็นหนังสือที่ให้ความบันเทิงและสารประโยชน์ ในลักษณะรวมเรื่องสั้น นวนิยาย และ หรือสารบันเทิง

๓.๒.๗.๒ สารคดี เป็นหนังสือที่สร้างเสริมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ มีโครงเรื่องเดียวกันหรือหลากหลาย ผู้ประพันธ์คนเดียวหรือหลายคน

๓.๒.๗.๓ ร้อยกรอง เป็นหนังสือรวมบทร้อยกรองของผู้ประพันธ์คนเดียว มีเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ ตีพิมพ์รวมเล่มและมีความยาวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บท ตามลักษณะฉันทลักษณ์ไทย หากนำเรื่องที่เคยตีพิมพ์รวมเล่มมาแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด และระบุข้อมูลที่เผยแพร่ไว้ด้วย

๓.๒.๘ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๓.๒.๘.๑ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพสำหรับเด็ก (อายุ ๗ - ๑๒ ปี)

๓.๒.๘.๒ การ์ตูน และ หรือนิยายภาพทั่วไป (อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป)

ทั้งนี้ หนังสือทั้ง ๒ ประเภท เป็นหนังสือที่มีเรื่อง และภาพต่อเนื่องกันและไม่ซ้ำกัน เป็นการ์ตูนหรือภาพสมจริงก็ได้ เป็นเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๖ หน้า

๓.๒.๘.๓ การ์ตูนปกิณกะเชิงสร้างสรรค์ เป็นหนังสือที่เล่าเรื่องด้วยภาพ ในรูปแบบการ์ตูน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ความยาวไม่น้อยกว่า ๑๖ หน้า มีแนวคิดหลักในการออกแบบภาพและจัดวางรูปเล่มอย่างสร้างสรรค์และเป็นเอกภาพ

๓.๒.๙ หนังสือสวยงาม แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๒.๙.๑ หนังสือสวยงามสำหรับเด็ก (อายุ ๓ - ๑๒ ปี)

๓.๒.๙.๒ หนังสือสวยงามทั่วไป (อายุ ๑๓ ปีขึ้นไป)

ทั้งนี้ หนังสือทั้ง ๒ ประเภท เป็นหนังสือที่มีองค์ประกอบของหนังสือสวยงามทางศิลปะและระบบการจัดพิมพ์

๔. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๔.๑ หนังสือที่ส่งเข้าประกวดทุกเล่มต้องเป็นหนังสือที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี และไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย

๔.๒ หนังสือสารคดี พิจารณาเนื้อเรื่อง ความถูกต้องตามหลักวิชา ความสมบูรณ์ของข้อมูล มีการอ้างอิง ความทันสมัย แนวความคิด ความสมเหตุสมผล กลวิธีการนำเสนอ สำนวนภาษา สารประโยชน์ รูปเล่ม และภาพประกอบ

๔.๓ หนังสือนวนิยาย พิจารณาเนื้อเรื่อง องค์ประกอบของนวนิยาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กลวิธีการประพันธ์ และวรรณศิลป์

๔.๔ หนังสือกวีนิพนธ์ พิจารณาสุนทรียภาพ ฉันทลักษณ์ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

๔.๕ หนังสือรวมเรื่องสั้น พิจารณาเนื้อเรื่อง วรรณศิลป์ กลวิธีการประพันธ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณค่าของเรื่อง

๔.๖ หนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่น พิจารณาคุณค่า สารประโยชน์ที่จะได้รับการอ่าน เพื่อการดำรงชีวิต และส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้สำนวนโวหารถ้อยคำ วิธีเรียบเรียง ความเหมาะสมกับวัย ภาพประกอบ การออกแบบ และจัดทำรูปเล่ม

๔.๗ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ พิจารณาเนื้อเรื่องที่สนุก มีสารประโยชน์ และภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การจัดแบ่งภาพหรือช่องภาพไม่สับสน ใช้ตัวอักษรขนาดเหมาะสม และอ่านง่าย

๔.๘ หนังสือสวยงาม พิจารณาคุณค่าความงามทางศิลปะของภาพ องค์ประกอบของการจัดรูปเล่ม และระบบการพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบหนังสือ การสร้างสรรค์แบบปก การจัดวางองค์ประกอบหน้า/ตัวอักษร/ภาพประกอบ วิธีการผลิต การเย็บเล่ม การเข้าเล่ม และส่วนประกอบอื่น ๆ รวมทั้งสารประโยชน์ของเนื้อหา

๕. การส่งหนังสือเข้าประกวด

๕.๑ ดาวนโหลดใบสมัครการประกวดหนังสือดีเด่นได้ที่เว็บไซต์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา <http://academic.obec.go.th> หรือติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๓๐ - ๑

๕.๒ ส่งหนังสือพร้อมใบสมัครได้ที่กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อาคาร สพฐ. ๓ ชั้น ๓ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันอังคารที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. เว้นวันหยุดราชการ

๕.๓ หนังสือที่ส่งเข้าประกวด ส่งได้เรื่องละหนึ่งกลุ่ม แต่สามารถส่งหนังสือเข้าประกวดในกลุ่มหนังสือสวยงามได้ด้วย

๕.๔ ส่งหนังสือเข้าประกวด จำนวนเรื่องละ ๑๒ เล่ม ต่อ ๑ กลุ่ม

๕.๕ คณะกรรมการฯ สงวนสิทธิ์ที่จะไม่ส่งคืนหนังสือที่ส่งเข้าประกวด

๖. การตัดสิน

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดหนังสือดีเด่น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาตัดสินหนังสือที่ส่งเข้าประกวด

๖.๒ คณะกรรมการฯ ตามข้อ ๖.๑ อาจจะไม่ให้รางวัลใดรางวัลหนึ่ง หากเห็นว่าไม่มีหนังสือที่เหมาะสม

๖.๓ การตัดสินของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๖.๑ ถือเป็นเด็ดขาดจะอุทธรณ์มิได้

๖.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสงวนสิทธิ์ที่จะยกเลิกการให้รางวัลหนังสือที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือผิดเกณฑ์การประกวดหนังสือดีเด่น

ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนภายหลังว่า หนังสือที่ประกาศให้รางวัลดังกล่าวละเมิดลิขสิทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเรียกคืนรางวัลทั้งหมด และจะพิจารณาตัดสินผู้ประพันธ์ ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือผู้พิมพ์โฆษณา ในการส่งหนังสือเข้าประกวดหนังสือดีเด่นทุกประเภท มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปี

๗. รางวัลมี ๒ ระดับ

๗.๑ รางวัลดีเด่น แต่ละประเภที่มี ๑ รางวัล ผู้ได้รับรางวัลดีเด่นจะได้รับโล่รางวัลดีเด่น โดยผู้ประพันธ์จะได้รับโล่รางวัลดีเด่นพร้อมเงินรางวัล จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม ในข้อ ๗.๓.๕, ๗.๓.๗ และ ๗.๓.๘ เงินรางวัลจะถูกแบ่งให้ผู้จัดทำภาพประกอบครึ่งหนึ่ง หากไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ เงินรางวัลทั้งหมดจะมอบให้แก่ผู้ประพันธ์

๗.๒ รางวัลชมเชย แต่ละประเภที่มี ๓ รางวัล ผู้ได้รับรางวัลชมเชยจะได้รับโล่รางวัลชมเชย โดยผู้ประพันธ์จะได้รับโล่รางวัลชมเชยพร้อมเงินรางวัล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม ในข้อ ๗.๓.๕, ๗.๓.๗ และ ๗.๓.๘ เงินรางวัลจะถูกแบ่งให้ผู้จัดทำภาพประกอบครึ่งหนึ่ง หากไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบเงินรางวัลทั้งหมดจะมอบให้แก่ผู้ประพันธ์

กรณีหนังสือที่มีคุณภาพแต่ไม่ถึงขั้นได้รับรางวัลชมเชย คณะกรรมการอาจพิจารณาให้เกียรติบัตรได้

๗.๓ ผู้มีสิทธิได้รับรางวัล

๗.๓.๑ หนังสือสารคดี

๗.๓.๑.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๑.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ

๗.๓.๑.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๒ หนังสือนวนิยาย

๗.๓.๒.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๒.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๓ หนังสือกวีนิพนธ์

๗.๓.๓.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๓.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๔ หนังสือรวมเรื่องสั้น

๗.๓.๔.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๔.๒ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๕ หนังสือสำหรับเด็ก

๗.๓.๕.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๕.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ

๗.๓.๕.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๖ หนังสือสำหรับวัยรุ่น

๗.๓.๖.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๖.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ

๗.๓.๖.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๗ หนังสือการ์ตูน และ หรือนิยายภาพ

๗.๓.๗.๑ ผู้ประพันธ์

๗.๓.๗.๒ ผู้เขียนการ์ตูน หรือผู้จัดทำภาพประกอบ

๗.๓.๗.๓ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๘ หนังสือสวยงาม

๗.๓.๘.๑ ผู้ประพันธ์ หรือผู้จัดทำคำบรรยายประกอบภาพ
หรือบรรณาธิการภาพ

๗.๓.๘.๒ ผู้จัดทำภาพประกอบ หรือผู้ถ่ายภาพ หรือผู้วาดภาพ
หรือบรรณาธิการภาพ

๗.๓.๘.๓ ผู้ออกแบบจัดทำรูปเล่ม หรือศิลปกรรม

๗.๓.๘.๔ ผู้จัดพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

๗.๓.๘.๕ โรงพิมพ์ที่ตีพิมพ์

๗.๔ ในกรณีที่ผู้ประพันธ์ และ หรือผู้จัดทำภาพประกอบเสียชีวิตหลังจากส่งหนังสือ
เข้าประกวด หากได้รับรางวัลจะมอบรางวัลแก่ทายาทตามกฎหมายเท่านั้น และภายในระยะเวลาที่กำหนด
หากพ้นเวลาถือว่าสละสิทธิการรับรางวัล

๗.๕ ผู้รับรางวัลจะต้องติดต่อและส่งเอกสารหลักฐานประกอบการรับรางวัลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นเวลาถือว่าสละสิทธิ์การรับรางวัล

๗.๖ คณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดหนังสือดีเด่นจะพิจารณาให้รางวัล เฉพาะผู้มีชื่อระบุไว้ในหนังสือที่ตีพิมพ์เท่านั้น

๘. ผู้ประพันธ์ ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือผู้พิมพ์โฆษณา จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือการที่เนื้อหาข้อเท็จจริงในหนังสือที่ได้รับรางวัลมีลักษณะละเมิดตามกฎหมาย

๙. หนังสือพระราชนิพนธ์ และพระนิพนธ์ เป็นหนังสือที่อยู่เหนือการประกวด หรือการวิจารณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอยกเว้นการรับหนังสือดังกล่าวเข้าประกวด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายวิชณุ ทรัพย์สมบัติ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน